

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

HOÀNG THÚY NGÂN

**TĂNG CƯỜNG THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH
ĐỐI VỚI LAO ĐỘNG NỮ TRONG DOANH NGHIỆP -
NGHIÊN CỨU ĐIỂN HÌNH TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

HOÀNG THÚY NGÂN

**TĂNG CƯỜNG THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH
ĐỐI VỚI LAO ĐỘNG NỮ TRONG DOANH NGHIỆP -
NGHIÊN CỨU ĐIỂN HÌNH TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN NGỌC SƠN

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn này do tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn của Thầy giáo hướng dẫn khoa học PGS.TS. Nguyễn Ngọc Sơn và không trùng lặp với bất kỳ luận văn hoặc công trình nào khác. Các tư liệu và số liệu sử dụng trong luận văn được thu thập từ các nguồn gốc đáng tin cậy.

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2015

Tác giả luận văn

Hoàng Thúy Ngân

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn PGS.TS. Nguyễn Ngọc Sơn, người đã tận tình hướng dẫn và định hướng cho tôi trong việc hoàn thành công trình luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy, cô giáo Phòng Quản lý đào tạo sau đại học, các thầy giáo, cô giáo Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã có những góp ý quý báu và giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin gửi lời cảm ơn lãnh đạo cơ quan nơi tôi đang công tác đã tạo điều kiện cho tôi được đi học nâng cao trình độ trong thời gian qua.

Tôi xin gửi lời cảm ơn gia đình, các bạn bè đồng nghiệp đã tạo điều kiện và giúp đỡ nhiệt tình để tôi có thể hoàn thành quá trình học tập và nghiên cứu tại Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Xin trân trọng cảm ơn.

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2015

Tác giả luận văn

Hoàng Thúy Ngân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG	viii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu	3
4. Những đóng góp mới của luận văn	3
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CHÍNH SÁCH ĐỐI VỚI LAO ĐỘNG NỮ TRONG DOANH NGHIỆP	5
1.1. Vai trò của lao động nữ đối với sự phát triển kinh tế	5
1.1.1. Quan niệm về phụ nữ	5
1.1.2. Đặc điểm của lao động nữ	7
1.1.3. Vai trò của lao động nữ đối với sự phát triển kinh tế - xã hội	9
1.2. Chính sách pháp luật đối với lao động nữ trong doanh nghiệp ở Việt Nam ..	12
1.2.1. Chính sách về việc tuyển dụng và sử dụng lao động nữ	13
1.2.2. Chính sách về tiền lương, bảo hiểm xã hội	18
1.2.3. Chính sách về thời gian làm việc, nghỉ ngơi, điều kiện lao động	22
1.3. Kinh nghiệm thực hiện chính sách pháp luật đối với lao động nữ ở một số nước	23

1.3.1. Công ước quốc tế về lao động nữ	23
1.3.2. Chính sách pháp luật đối với lao động nữ tại một số nước.....	27
1.3.3. Bài học kinh nghiệm đối với Việt Nam nói chung và với địa bàn tỉnh Thái Nguyên nói riêng	32
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	34
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	34
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	34
2.2.1. Phương pháp nghiên cứu tại bàn.....	34
2.2.2. Phương pháp điều tra	35
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	37
Chương 3. THỰC TRẠNG THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH ĐỐI VỚI LAO ĐỘNG NỮ TRONG DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN 2012 - 2014	40
3.1. Tổng quan về lao động nữ trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	40
3.1.1. Về số lượng lao động nữ	40
3.1.2. Về chất lượng lao động nữ.....	44
3.1.3. Về cơ cấu việc làm của lao động nữ	46
3.2. Tình hình thực thi chính sách đối với lao động nữ trong các doanh nghiệp - nghiên cứu điển hình trên địa bàn Thái Nguyên.....	47
3.2.1. Chính sách về việc tuyển dụng và sử dụng lao động nữ.....	47
3.2.2. Chính sách về tiền lương, bảo hiểm xã hội.....	51
3.2.3. Chính sách về thời gian làm việc, nghỉ ngơi, điều kiện lao động.....	56
3.2.4. Chính sách khuyến khích doanh nghiệp sử dụng nhiều lao động nữ ...	62
3.3. Đánh giá chung về tình hình thực hiện chính sách đối với lao động nữ trong doanh nghiệp.....	63
3.3.1. Kết quả đạt được	63

3.3.2. Những tồn tại của việc thực thi chính sách lao động nữ.....	65
3.3.3. Nguyên nhân của những tồn tại trên	66
Chương 4. GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH ĐỐI VỚI LAO ĐỘNG NỮ TRONG DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN	70
4.1. Quan điểm và định hướng tăng cường thực hiện chính sách đối với lao động nữ trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	70
4.1.1. Quan điểm về phát triển lao động nữ.....	70
4.1.2. Định hướng tăng cường thực hiện chính sách pháp luật đối với lao động nữ trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	72
4.2. Giải pháp nhằm hoàn thiện việc thực hiện chính sách pháp luật đối với lao động nữ trong doanh nghiệp.....	72
4.2.1. Tăng cường rà soát, xây dựng, hoàn thiện cơ chế chính sách, pháp luật lao động đối với lao động nữ	72
4.2.2. Tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra việc thực hiện chính sách đối với lao động nữ trong các doanh nghiệp.....	75
4.2.3. Nâng cao hiệu quả hoạt động của công đoàn cơ sở trong việc chăm lo, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp chính đáng của lao động nữ trong các doanh nghiệp	77
4.2.4. Tăng cường tuyên truyền phổ biến pháp luật lao động cho người lao động, người sử dụng lao động.....	78
4.2.5. Nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho lao động nữ đáp ứng yêu cầu CHN-HĐH và hội nhập kinh tế	79
4.3. Kiến nghị với cấp trên.....	81
4.3.1. Đối với Nhà nước	81
4.3.2. Đối với UBND tỉnh Thái Nguyên.....	81
KẾT LUẬN	82
TÀI LIỆU THAM KHẢO	84

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nội dung
BLLĐ	Bộ luật Lao động
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BNN	Bệnh nghề nghiệp
CĐCS	Công đoàn cơ sở
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CP	Cổ phần
CT-XH	Chính trị - xã hội
DN	Doanh nghiệp
DS PHSK	Dưỡng sức phục hồi sức khỏe
ILO	Tổ chức Lao động Quốc tế
LĐ	Lao động
MTV	Một thành viên
NN	Nhà nước
THPT	Trung học phổ thông
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
TNLĐ	Tai nạn lao động
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1: Lao động nữ trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên phân theo loại hình doanh nghiệp giai đoạn 2012-2014.....	41
Bảng 3.2: Lao động nữ làm việc trong doanh nghiệp tỉnh Thái Nguyên phân theo địa bàn giai đoạn 2012 - 2014.....	43
Bảng 3.3: Lao động nữ trong doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên phân theo trình độ chuyên môn kỹ thuật năm 2014.....	45
Bảng 3.4: Lao động nữ trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên phân theo ngành kinh tế giai đoạn 2012 - 2014.....	46
Bảng 3.5: Nhu cầu sử dụng của 10 doanh nghiệp FDI trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên năm 2014.....	49
Bảng 3.6: Mức thu nhập trung bình tháng của lao động nữ làm việc trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2012 - 2014.	52
Bảng 3.7: Tình hình tham gia BHXH đối với lao động nữ theo loại hình DN được Thanh kiểm tra năm 2014.....	53
Bảng 3.8: Tình hình chậm đóng, nợ đóng BHXH giai đoạn 2012 - 2014.....	54
Bảng 3.9: Tình hình thực hiện chế độ BHXH giai đoạn 2012-2014.....	55
Bảng 3.10: Tỷ lệ doanh nghiệp thực hiện chế độ thai sản với lao động nữ.....	56
Bảng 3.11: Điều kiện vệ sinh nơi làm việc của lao động nữ trong doanh nghiệp.	58
Bảng 3.12: Điều kiện vệ sinh tại nơi làm việc cho LĐ nữ xét theo loại hình DN.....	58
Bảng 3.13: Môi trường làm việc của lao động nữ trong các doanh nghiệp.....	59
Bảng 3.14: Môi trường làm việc của lao động nữ trong các doanh nghiệp phân theo loại hình doanh nghiệp.....	60